
**EIXOS DE L'ESTRATÈGIA D'ESPECIALITZACIÓ INTEL·LIGENT
DE LES ILLES BALEARS RIS3 ACTUALITZADA 2017 ALS QUALS
S'HAN D'ADEQUAR LES ACCIONS D'R+D+I AMB
FINANÇAMENT FEDER**

1.- ANTECEDENTS

En el marc de l'Estratègia de creixement Europa 2020 de la UE, l'especialització intel·ligent, el desenvolupament d'una economia basada en el coneixement i la innovació, emergeixen com element clau per ubicar les polítiques d'innovació. Cada estat membre i regió europea ha de disposar d'una estratègia d'especialització amb l'objectiu de concentrar els recursos disponibles en aquelles àrees d'activitat econòmica i d'innovació en les quals tingui un avantatge competitiu. Així, l'Estratègia Regional d'Especialització Intel·ligent de les Illes Balears, RIS3, ha de contribuir a un canvi en el model productiu de les Illes Balears.

La millora en els indicadors d'R+D+i de Balears, que encara estan entre les comunitats autònomes amb menys inversió en RDI per part del sector privat d'Espanya, són l'incentiu per treballar en reforçar el sistema d'innovació autonòmic i aconseguir una transformació econòmica territorial, en especial del sector productiu.

L'Estratègia RIS3 constitueix una condicionalitat ex ante de l'Objectiu temàtic 1 del Programa Operatiu FEDER (2014-2020) de les Illes Balears, i resulta imprescindible per aconseguir finançament dels Fons Europeu de Desenvolupament Regional per a R+D+I.

La present actualització de l'Estratègia RIS3 de les Balears es correspon, en primer lloc i com a text de partida, amb la documentació elaborada entre 2012 fins a finals de 2013, i que va ser aprovada per Acord de Consell de Govern de 8 de novembre de 2013. Malauradament no complia tots els criteris associats a la condicionalitat ex ante davant l'Objectiu Temàtic 1 establerts pel Reglament (UE) N° 1303/2013 i reclamats per la Comissió Europea. Aquestes deficiències es relacionaven amb la inexistència d'un mecanisme de seguiment i en l'adopció d'un marc en el qual es perfilaran els recursos pressupostaris disponibles per a la

investigació i la innovació a les Illes Balears. A més, presentava una focalització quasi exclusiva envers el turisme i les TIC especialitzades en turisme.

Això ha motivat la realització durant l'exercici 2016 d'un Pla d'Acció que ha inclòs l'articulació de la Governança, el quadre d'indicadors i el monitoratge de les iniciatives RIS3, així com el seu marc pressupostari, que estaven pendents de definició i que també foren aprovats en desembre de 2016 per la Comissió Europea.

El present document incorpora aquest Pla d'Acció de la RIS3 de Balears a l'Estratègia aprovada per Acord de Consell de Govern de 8 de novembre de 2013.

A més, durant els exercicis 2015 i 2016, des de la Direcció General d'Innovació i Recerca s'ha executat una part del Programa Operatiu FEDER 2014-2020 i gestionat les primeres iniciatives de la RIS3 plantejades anteriorment. D'aquesta experiència s'ha conclòs que l'Estratègia-2013 presentava alguns aspectes millorables i àmbits d'especialització que quedaven oblidats.

Per efectuar aquesta millora, s'ha esperat a tenir elaborat i aprovat per la Comissió Europea, el Pla d'Acció de la RIS3, i en concret la seva Governança, ja que aquesta mateixa contempla i protocol·litza el procediment precís per a qualsevol canvi, modificació o actualització en l'Estratègia RIS3. En aquest sentit la Governança de la RIS3 estableix com a màxim òrgan decisor el Comitè de Seguiment i un Consell Assessor de caràcter consultiu (i vinculant per a canvis que suposin més d'un 10% d'assignació pressupostària, i/o inclusió i /o supressió de iniciatives). Ambdós òrgans, els conformen els departaments de l'administració autonòmica implicats en la RIS3, el sector empresarial, els centres de recerca i la societat civil.

El Comitè de Seguiment es va constituir i va prendre les primeres decisions el 28 de febrer de 2017, les quals foren validades pel Consell Assessor constituït el 28 de març de 2017, el qual va ratificar els canvis i que també s'inclouen en el present document, que milloren i actualitzen la RIS3 aprovada en el 2013.

D'aquesta manera, el Comitè de Seguiment (validat pel Consell Assessor) va aprovar el passat mes de febrer incloure un eix addicional als 5 eixos amb què comptava la RIS3-2013 (Sostenibilitat Territorial, Gestió de la Innovació i la internacionalització d'empreses turístiques, Turisme de benestar i qualitat de vida, Coneixement per al canvi turístic, i Tecnologies Turístiques): **un eix de sectors emergents i transformadors**. El qual inclou com a programes, tres d'aquests sectors emergents que, de moment, semblen comptar amb més potencial: pol marí, bioeconomia (economia circulat i biotecnologia) i Indústries Culturals i Creatives (ICCS). Per tant, sense menysprear la realitat i potencialitat del turisme, la RIS3 de Balears s'obri a més àmbits.

Fruit de tot això, disposaríem d'una RIS3 el document bàsic de la qual manté la redacció original de 2013, amb les aportacions addicionals del Pla d'Acció (la Governança, quadre d'indicadors, monitorització, i marc pressupostari) i de les millores aprovades pel Comitè de Seguiment el 28 de febrer de 2017.

Aquest document dóna compliment al precepte de condicionalitat ex ante de la Comissió Europea i estableix el full de ruta i els mecanismes de seguiment per a l'especialització intel·ligent de les Illes Balears.

2.- EIXOS TEMÀTICS ALS QUALS S'HAN D'ADEQUAR LES ACCIONS D'R+D+I QUE ES FINANCIN AMB FONDS DE DESENVOLUPAMENT REGIONAL (FEDER) EN EL PERÍODO DE PROGRAMACIÓ 2014-2020

EIX 1.- SOSTENIBILITAT TERRITORIAL. Disseny, producció, comercialització en el mercat regional i internacional de serveis avançats de sostenibilitat territorial de regions turístiques.

EIX 2.- GESTIÓ DE LA INNOVACIÓ I DE LA INTERNACIONALITZACIÓ DE LES EMPRESES VINCULADES A LA CADENA DE VALOR DEL TURISME. Disseny, producció, comercialització en el mercat regional i internacional de serveis

avançats de gestió de la innovació i de creixement d'empreses de la cadena de valor del turisme.

EIX 3.- TURISME DE BENESTAR I QUALITAT DE VIDA. Disseny, producció i internacionalització de productes i serveis innovadors de turisme de benestar i qualitat de vida, basats en el coneixement i el capital humà d'alta qualificació

EIX 4.- CONEIXEMENT PER AL CANVI TURÍSTIC. Desenvolupament d'instruments públic-privats per a la realització de recerca i innovació cooperativa i oberta a la comunitat global, dirigida a explorar i dissenyar nous horitzons d'activitat turística que contribueixen a la construcció de nous models turístics de futur que aprofitin el seu potencial en els diferents sectors econòmics.

EIX5.- TECNOLOGIES TURÍSTIQUES DE SOSTENIBILITAT, BENESTAR I QUALITAT DE VIDA. Disseny, producció, aplicació, comercialització en el mercat regional i internacional de tecnologies turístiques de sostenibilitat, benestar i qualitat de vida

EIX 6.- SECTORS EMERGENTS I TRANSFORMADORS
(PROGRAMA 1: ECONOMIA MARINA (CONCRETADA EN EL POL MARÍ); PROGRAMA 2: BIOECONOMIA (ECONOMIA CIRCULANT I BIOTECNOLOGIA); PROGRAMA 3: INDÚSTRIES CULTURALS I CREATIVES.